

**WERELDGEBEDSDAG VOOR DE ZORG VOOR DE SCHEPPING
1 SEPTEMBER 2020**

Interdiocesane commissie voor liturgie

OPENINGSVERS

Gezongen:

ZJ 25d Wij die U nooit hebben gezien

of

ZJ 25c Wees hier aanwezig

of

ZJ 25b God kom mij te hulp ...

Of gezegd:

Voorganger: God, kom mij te hulp.

Allen: **Heer, haast U mij te helpen.**

V. Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest.

A. **Zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen.**

BEGROETING EN OPENINGSWOORD

V. De vrede van God, onze Vader,
de liefde van Jezus Christus,
en de gemeenschap van de Heilige Geest,
moge als hemelse dauw over ons neerdalen.

A. **Amen.**

In deze tijd van het jaar nodigt paus Franciscus ons uit om te bidden voor de hele schepping, want zij heeft onze aandacht en zorg hard nodig. Als christenen delen wij immers in de verantwoordelijkheid over ons 'gemeenschappelijk huis'.

Omdat wij er niet altijd in slagen om - als goede rentmeesters - zorg te dragen voor Gods schepping, maken wij het eerst stil en bidden wij nederig om ontferming.

BOETERITUS

Moment van stilte voor gewetensonderzoek.

Vervolgens... gesproken of gezongen met ZJ 1d

V. God, wij roepen uit de diepte:
kom met uw woorden van troost en van vrede.

Heer, ontferm U over ons.

A. **Heer, ontferm U over ons.**

V. God, vergeef ons onze schulden,
roep ons tot leven en wil ons verlossen.

Heer, ontferm U over ons.

A. **Heer, ontferm U over ons.**

V. God, naar U zien wij uit als wachters,
wees voor ons als het licht in de morgen.

Heer, ontferm U over ons.

A. **Heer, ontferm U over ons.**

V. Moge de algoede God zich over ons ontfermen,
onze zonden vergeven
en ons geleiden naar nieuw en eeuwig leven.

A. **Amen.**

LIED ZJ 764 Dank u Vader van de lichten
of ZJ 541 God heeft het eerste woord

PSALM

Psalm 116 (117)
(Nieuwe Bijbelvertaling)

- *De psalm kan alternerend gebeden worden, door twee groepen.*
- *Of men kan de psalmverzen laten voorgedragen door een lector en telkens beantwoorden met een gezongen antifoon.*

Antifoon: ZJ 30a **God, U bent liefde, bron van het leven.**

De Heer heb ik lief,
Hij hoort mijn stem, mijn smeken,
hij luistert naar mij,
ik roep Hem aan, mijn leven lang.

Banden van de dood omknelden mij,
angsten van het dodenrijk grepen mij aan,
ik voelde angst en pijn.
Toen riep ik de naam van de Heer:
'Heer, red toch mijn leven!'

De Heer is genadig en rechtvaardig,
onze God is een God van ontferming,
de Heer beschermt de eenvoudigen,
machteloos was ik en Hij heeft mij bevrijd.

Kom weer tot rust, mijn ziel,
de Heer is je te hulp gekomen.
Ja, U hebt mijn leven ontrukkt aan de dood,
mijn ogen gedroogd van tranen,
mijn voeten voor struikelen behoed.

Ik mag wandelen in het land van de levenden
onder het oog van de Heer.
Ik bleef vertrouwen, ook al zei ik:
'Ik ben diep ongelukkig.'

Al te snel dacht ik:
Geen mens die zijn woord houdt.
Hoe kan ik de Heer vergoeden
wat Hij voor mij heeft gedaan?

Ik zal de beker van bevrijding heffen,
de naam aanroepen van de Heer
en mijn geloften aan de Heer inlossen
in het bijzijn van heel het volk.

Met pijn ziet de Heer
de dood van zijn getrouwen.
Ach, Heer, ik ben uw dienaar,
uw dienaar ben ik, de zoon van uw dienares:
u hebt mijn boeien verbroken.

U wil ik een dankoffer brengen.
ik zal de Naam aanroepen van de Heer
en mijn geloften aan de Heer inlossen
in het bijzijn van heel het volk,
in de voorhoven van het huis van de Heer,
binnen uw muren, Jeruzalem.

Eer aan de Vader en de Zoon
en de Heilige Geest,

Zoals het was in het begin en nu en altijd,
en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

LEZING UIT DE SCHRIFT

Js 35, 1-7.10 (NBV)

Uit de profeet Jesaja

De woestijn zal zich verheugen, de dorre vlakte vrolijk zijn,
de wildernis zal jubelen en bloeien, als een lelie welig bloeien,
jubelen en juichen van vreugde.

De woestijn tooit zich met de luister van de Libanon,
met de schoonheid van de Karmel en de Saron.

Men aanschouwt de luister van de HEER,
de schoonheid van onze God.

Geef kracht aan trillende handen,
maak knikkende knieën sterk.

Zeg tegen het moedeloze volk: 'Wees sterk en vrees niet,
want jullie God komt met zijn wraak.

Gods vergelding zal komen, Hijzelf zal jullie bevrijden.'

Dan worden blinden de ogen geopend,
de oren van doven worden ontsloten.

Verlamden zullen springen als herten,
de mond van stommen jubelen:

waterstromen zullen de woestijn splijten,
beken de dorre vlakte doorsnijden.

Het verzengde land wordt een waterplas,
dorstige grond wordt waterrijk gebied;
waar eenmaal jakhalzen huisden,
maakt dor gras plaats voor riet en biezen.

Zij die de Heer heeft bevrijd, keren terug.

Jubelend komen zij naar Sion, gekroond met eeuwige vreugde.

Gejuich en vreugde trekken de stad binnen,
gejammer en verdriet vluchten eruit weg.

ACCLAMATIE ZJ 7C

**Dat uw woorden in ons branden
als een vuur voor hart en handen,
als een licht voor ons uit!**

OVERWEGING

De actualiteit wordt sinds het begin van dit jaar overheerst door een wereldwijde gezondheids crisis. De wereld is in de greep van een virus. De coronapandemie heeft aan duizenden mensen het leven gekost en miljarden mensen rechtstreeks of onrechtstreeks benadeeld. Volgens sommigen was de uitbraak van dit nieuwe virus te wijten aan de mensheid die téveel ingrijpt in de natuurlijke leefomgeving van dieren, of de doorgeslagen globalisering. Nog anderen zagen er een of ander gemeen complot in. In ieder geval werd het openbare leven bijna helemaal stil gelegd en de economie moest op pauze.

We hebben daar echter ook de *positieve* effecten van kunnen waarnemen, op het milieu, op de fauna en flora, en op de luchtkwaliteit in het bijzonder. Te midden van de lenteprijs kregen vele mensen terug aandacht voor de mooie natuur dichtbij huis. We herontdekten de waarde van een rustige natuurwandeling met ons gezin. Velen moesten het concept vakantie een nieuwe invulling geven, dicht bij huis.

Vele mensen vragen zich terecht af of we wel terug moeten naar de zogenaamde ‘normale’ toestand van vóór de corona-lockdown. Want dát was de tijd van de economische ratrace, de files, de smog en het fijn stof, ... van het produceren en consumeren, zonder om te zien.

Het ‘Bijbelse visioen’ houdt de wereld een spiegel voor. De christelijke levensbeschouwing droomt luidop van een wereld ‘*vol sjaloom*’, waar het goed is om te wonen voor iedereen. De Bijbel noemt die droom-van-een-wereld Sion, het hemelse Jerusalem of het koninkrijk Gods, en gebruikt daarbij sprekende beelden: als ‘bloeiende woestijn’, dor land dat vruchtbaar wordt, dieren die zich met elkaar verzoenen ... Maar ook de mens komt er tot zijn recht: trillende handen krijgen weer kracht, knikkende knieën vatten weer moed, blinden zien, doven horen en lammen springen als herten.

Paus Franciscus nodigt ons uit tot inkeer en inzet voor een ‘*groene vrede*’, omdat ‘groene rechtvaardigheid’ niet kan zonder sociale rechtvaardigheid, en omgekeerd. In een wereld die doldraait zijn het de armsten die het eerst uit de boot vallen. Dit is een zorg die de generaties en de landsgrenzen ver overstijgt. Deze ‘*integrale ecologie*’ vraagt om dringende en duurzame veranderingen in ons omgaan met de kwetsbare mens en met zijn natuurlijke omgeving: de hele schepping, ons *gemeenschappelijk huis*.

(*stilte*)

LIED ZJ 504 Wanneer ik door de velden ga

VOORBEDE met als acclamatie: ZJ 11e

- V. Als individuen voelen we ons vaak machteloos
om te bouwen aan het hemelse Jeruzalem,
Daarom hebben we een gemeenschap nodig.
En als gemeenschap komen we niet ver zonder Gods hulp.
Laten we daarom bidden om de Geest van hierboven,
dat Hij ons bezielt met wijsheid en kracht,
om de zachtmoedige maar radicale weg van Jezus te gaan.
- L. Laten we bidden voor de hedendaagse profeten,
de ‘wachters’ op de muren van onze samenleving,
dat ze de globale gemeenschap blijven wakker maken
voor de noodtoestand waarin onze aarde verkeert.
- A. **Zend uw Geest, en wij worden herschapen,
en de hele aarde wordt nieuw.**

Voor allen die van onze aarde meer nemen dan ze kan geven,
dat God hen eenvoud en inzicht schenkt.

Zend uw Geest ...

Voor hen die de waarschuwingen van onze planeet zien,
maar er niet naar handelen,
dat God hen bezielt met daadkracht en moed.

Zend uw Geest ...

Voor de slachtoffers van klimaatverandering en uitbuiting,
dat hun leed gezien wordt, niet als voldongen feit,
maar als het startpunt van hoop en groeiende solidariteit.

Zend uw Geest ...

Voor alles wat leeft in ons hart ...

Zend uw Geest ...

GEBED DES HEREN

- V. God heeft ons bestemd voor het volle leven,
in een Koninkrijk ‘vol sjaloom’,
Maar de schepping is kwetsbaar en onze wil is zwak.
Daarom bidden wij telkens opnieuw
met de woorden die we van Jezus hebben geleerd:

Onze Vader ...

AFSLUITEND GEBED

V. Barmhartige Vader,
Schepper van alles wat leeft,
Gij hebt ons in het leven geroepen
opdat wij leven zouden vinden in overvloed.
Daarom bidden wij U:
vernieuw ons hart,
en sterk in ons het vertrouwen
dat ons leven betekenis heeft,
dat Gij uw schepping nooit los laat.
Kom onze onmacht te hulp,
om mee zorg te dragen voor uw schepping,
om mee te bouwen
aan een nieuwe hemel en een nieuwe aarde
zoals Gij die hebt voorzien.
Gij die liefde zijt,
in de eeuwen der eeuwen.

A. **Amen.**

ZEGEN EN WEGZENDING

Gezongen:

ZJ 26e De Heer schenke ons zijn zegen
of ZJ 26h De Heer zij jou tot zegen

Of gezegd:

V. De Heer schenke ons zijn zegen,
Hij beware ons voor onheil
en geleide ons tot eeuwig leven.

A. **Amen**

V. Loven wij de Heer.

A. **Wij danken God.**

SLOT LIED

ZJ 569 God die leven hebt gegeven

of

ZJ 576 Bouwen aan een wereld van rechtvaardigheid

of

ZJ 821 Leer ons het wonder van de schepping zien

of

ZJ 814: Almachtige, verheven Heer

Als inspiratie tijdens een moment van stille overweging kan men eventueel een keuze uit onderstaande citaten aanbieden op een afgedrukt volgblaadje.

Uit een bijdrage van kardinaal Jozef De Kesel aan ‘Het klimaat verandert ook mij’. (Ecokerk, 2015)

In de hele ecologische kwestie gaat het om de bewoonbaarheid van de aarde voor alle mensen. Niet alleen voor hen die er nu wonen, maar ook voor de volgende generaties. Het gaat ruimer nog om de eerbied voor al wat leeft en voor heel de schepping. Het is een verantwoordelijkheid die we niet kunnen noch mogen ontlopen. We kunnen ons niet permitteren die problematiek te bagatelliseren, laat staan te ontkennen. Het is een verantwoordelijkheid die we als christen met alle mensen van goed wil delen.

Uit de encycliciek van paus Franciscus *Laudato Si'* (2015).

‘Wees geprezen, mijn Heer, zong de heilige Franciscus van Assisi. In dit mooie lied herinnerde hij ons eraan dat ons gemeenschappelijke huis ook als het ware een zuster is met wie het bestaan delen, en als een mooie moeder die ons in haar armen neemt: U zij de lof, mijn Heer, om onze zuster aarde, die ons voedt en leidt en verscheidene vruchten voortbrengt met kleurrijke bloemen en gras.

Deze zuster protesteert om het kwaad dat wij haar hebben aangedaan, vanwege het onverantwoorde gebruik en het misbruik van de goederen die God in haar heeft gelegd. [...] Wij vergeten dat wij zelf aarde zijn. Ons lichaam zelf wordt gevormd door de elementen van de planeet, haar lucht geeft ons adem en haar water schenkt ons leven en verkwikt ons.’

Uit de geschriften van patriarch Bartholomeos van Constantinopel, de ‘groene patriarch’ en initiatiefnemer van deze Wereldgebedsdag. (Ecumenical Patriarch Bartholomew, *Toward an Ecology of Transfiguration, Orthodox Christian Perspectives on Environment, Nature, and Creation* [Vertaling: ICL])

‘Het is een wezenlijk onderdeel van ons geloof dat we aannemen dat er een Schepper is die de wereld uit liefde heeft vormgegeven, en die maakte en zag dat het “heel goed” was. Zorg dragen voor en bekommerd zijn om de deze schepping is geen politieke gril of een sociale modetrend. Het is een goddelijk gebod; het is een religieuze verplichting. Het is niets minder dan de wil van God dat we een zo licht mogelijke voetafdruk achterlaten.’

‘Er is een nauwe band tussen de economie van de armen en de verandering van ons klimaat. Natuurbehoud en mededogen zijn onlosmakelijk verbonden. Het netwerk van het leven is een heilige gave van God – zo waardevol, maar o zo kwetsbaar. Elkeen van ons maakt deel uit van een groter ecosysteem. We moeten ernaar streven om bescheiden en edelmoedig onze naaste te dienen en zorg te dragen voor onze wereld, in een perspectief van soberheid en solidariteit.’